

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	075 Маркетинг
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Маркетинг
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90 год., із яких: лекцій – 14 год., практичних – 16 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	Державна
ННІ кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра маркетингу
Контактні дані розробника(ів)	<p>Решетнікова Ольга Валеріївна, к.е.н., доцент кафедри маркетингу Контакти: ауд. 472 (ПДАУ, навчальний корпус № 4) e-mail: olha.reshetnikova@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/reshetnikova-olga-valeriyivna-0</p>
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна

Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні таких дисциплін як: «Економіка і фінанси підприємства», «Економіка та організація інноваційної діяльності», «Маркетинг».
Компетентності	загальні: ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. фахові: ФК 6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності. ФК 7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.
Результати навчання навчання	ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію. ПРН 12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатність обґрунтувати та приймати ефективні підприємницькі рішення, робота в науковому контексті, долучення до професійній діяльності тощо. Формуванню навичок soft skills в межах освітньої компоненти сприяють сучасні методи й прийоми навчання, де ведеться робота в команді, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, самоорганізації, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, формування умінь організаторської діяльності. Соціальні навички формуються також і під час проведення студентських наукових конференцій, участі у громадських заходах, круглих столах тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у майбутнього фахівця теоретичних основ та практичних навиків з біржової діяльності та ефективного використання біржових операцій в своїй майбутній діяльності.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Економічна сутність та еволюція розвитку біржового ринку Тема 2. Товарна біржа як елемент інфраструктури ринку Тема 3. Регулювання біржової діяльності. Тема 4. Види біржових угод Тема 5. Організація та технологія біржової торгівлі Тема 6. Фондові біржі та їх діяльність на фондовому ринку Тема 7. Валютні біржі та їх діяльність на валютному ринку Тема 8. Ціноутворення на біржі та котирування цін	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</i> 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>метод пізнавальної гри, метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації;</i> 3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне</i>	

навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь*;

методи письмового контролю: *самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів*.

методи самоконтролю: *самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз*.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
--	--------------------------------

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	<p>Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.</p> <p>Терміни виконання та перескладання регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/qhurvx та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/dcddab.</p> <p>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
- щодо академічної доброчесності	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці «Академічна доброчесність» Полтавського державного аграрного університету: http://surl.li/irohph. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності http://surl.li/sbyeab та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету http://surl.li/cbcoqm.</p>
- щодо відвідування занять	<p>Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.</p> <p>Не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.</p>
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття</p>

	<p>відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edega тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету http://surl.li/britcc.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.</p> <p>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/blxujj.</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	

Основні

1. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими активами: підруч. Ірпінь: УДФСУ, 2019. 498 с.
2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник. За заг. ред. О. В. Димченко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 432 с.
3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Підручник. За заг.ред.Сотникд І.М., Таранюка Л.М.. Університетська книга. 2023. 572 с.
4. Приходько Д.О. Основи біржової діяльності. Харків. ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
5. Ткаченко І. П., Фрунза С.А., Штець Т.Ф. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2023. 346 с.

Допоміжні

1. Білоцерківський О.Б., Застьола Є.О. Біржова діяльність в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення. Сучасний рух науки: тези доп. XIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 18-19 жовтня 2021 р. ФОП Мареніченко ВВ–Дніпро, Україна, 2021. С. 71.
2. Боровик Т.В., Майборода О.В., Решетнікова О.В. Удосконалення збутової політики підприємств на основі взаємодії маркетингу та логістики. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки. Випуск 3 (70), 2023, с. 46-51. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/70-7>
3. Калюжна Ю.П., Яснолоб І.О., Черненко К.В. Основи біржової торгівлі на шляху до виходу на світові зернові ринки. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. Випуск 66. 2022. С. 67-72. URL:http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/66_2022/14.pdf
4. Калюжна Ю.П., Приходько Л.В. Конкурентні переваги збуту продукції через біржові структури. Вчені записки. *Збірник наукових праць Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана*. Випуск 30 (1). 2023. С. 62-70. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/39947>
5. Птащенко О. В. Біржова діяльність: сучасний стан та тенденції. *Journal of Strategic Economic Research*, 2023. (4), С. 57-6.
6. Семенова К.Б. Товарні біржі в Україні проблеми і перспективи. Ефективне управління як двигун фінансово-економічного розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 2023. С. 55-57.
7. Фіщук С.В. Біржова діяльність у контексті глобалізаційних викликів. In The 31th International scientific and practical conference «Science, worldview and modern youth», San Francisco, USA. International Science Group. 2023. p. 54.

8. Ilham R. N., Arliansyah A., Juanda R., Sinta I., Multazam M., Syahputri L.. Application Of Good Corporate Governance Principles In Improving Benefits Of State-Owned Enterprises (An Emperical Evidence From Indonesian Stock Exchange At Moment Of Covid-19). International Journal of Economic, Business, Accounting, Agriculture Management and Sharia Administration (IJEVAS), 2022. 2(5), p. 761-772.

Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. № 436–IV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

2. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс]: Закон України від 17.09.2008 № 514–IV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

3. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки [Електронний ресурс]: Закон України від 23.02.2006 № 3480–IV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

4. Про товарну біржу [Електронний ресурс]: Закон України від від 10.12.1991 № 1957-12. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 10. ст. 139 (зі змінами та доповн. від 30 червня 2021 р. № 1587-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>

5. Положення про функціонування фондових бірж: затв. рішенням Держ. комісії з цінних паперів і фондового ринку від 19 грудня 2006 р. № 1542. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2082-12/paran19#n19>.

4. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>

5. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

6. Офіційна Інтернет-сторінка Національного банку України URL: <http://www.bank.gov.ua>

7. Офіційна Інтернет-сторінка Державного комітету статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

8. Офіційна Інтернет-сторінка Міжнародного валютного фонду URL: <http://www.imf.org> 20.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри маркетингу, протокол від 03 вересня 2024 р. № 1

Додаток до силабусу
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Екзамен	Разом
	Виконання практичних завдань	Опитування	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи		
Тема 1. Економічна сутність та еволюція розвитку біржового ринку	3	3	2	16	20	8
Тема 2. Товарна біржа як елемент інфраструктури ринку	3	3	2			8
Тема 3. Регулювання біржової діяльності.	3	3	2			8
Тема 4. Види біржових угод	3	3	2			8
Тема 5. Організація та технологія біржової торгівлі	3	3	2			8
Тема 6. Фондові біржі та їх діяльність на фондовому ринку	3	3	2			8
Тема 7. Валютні біржі та їх діяльність на валютному ринку	3	3	2			8
Тема 8. Ціноутворення на біржі та котирування цін	3	3	2			8
За будь якою темою на вибір				16		14
Екзамен					20	20
Разом	24	24	16	16	20	100

* додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тем дисципліни. Максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10 балів – додаються в кінці семестру.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерій оцінювання
3	Здобувач вищої освіти правильно розв'язав практичне завдання (задачу), вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул. Вміє аргументувати свої думки. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
2	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання (задачу), але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на середньому рівні
1	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання (задачу), але не спромігся аргументувати свою відповідь, припустився грубих помилок у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0	Здобувач вищої освіти неправильно розв'язав практичне завдання (задачу), показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерій оцінювання
3	ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
2	ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на середньому рівні
1	ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні;

	наявні несуттєві помилки під час відповіді. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0	ЗВО демонструє відсутність знань та розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки під час відповіді. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерій оцінювання
2	90-100 % правильних відповідей. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
1	75 % правильних відповідей, допускаються виправлення. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0	менше 70 % правильних відповідей, при вирішенні тестів багато виправлень. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерій оцінювання
13-16	У проекті висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; комплексність підходу до сталого розвитку; проведено оцінку можливого впливу на екологію, економіку та соціальне життя; якісна презентація та наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
9-12	У проекті висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; комплексність підходу до сталого розвитку; частково проведено оцінку можливого впливу на екологію, економіку та соціальне життя; якісна презентація та частково наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на середньому рівні
5-8	У проекті не повністю висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; не прослідковується комплексний підхід до сталого розвитку; частково проведено оцінку можливого впливу на екологію, економіку та соціальне життя; наявна презентація але не наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0-4	У проекті не висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; не прослідковується комплексний підхід до сталого розвитку; немає оцінки можливого впливу на екологію, економіку та соціальне життя; наявна презентація але не наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	5	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
	4	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на середньому рівні
	3	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
	2	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести

		приклади. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	1	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
Максимальна кількість балів	10	
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	9-10	Здобувач вищої освіти може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою: вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
	7-8	Здобувач вищої освіти за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на середньому рівні
	5-6	Здобувач вищої освіти має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
	2-3	Здобувач вищої освіти планує та виконує частину завдання за допомогою викладача. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	0-1	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
Максимальна кількість балів	10 балів	
Всього	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань та 1 практичне завдання